

REUS, DIMECRES 13 DE SETEMBRE DE 1916

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon ::

INAUGURACIÓ DEL NOU MONUMENT A EN RAFAEL CASANOVA

La commemoració de l'onze de setembre de 1714

Grandiós i entusiasta homenatge popular

El marc de corones

Des de bella matinada que seguidament anaren fent cap a l'estatua del gran conceller una comissió darrera altra: les unes a peu modestament, altres amb landós, altres amb autos, portant llur patriòtica ofrena en recordança de la llibertat de la patria.

Tantost s'ovirava una comissió, esciatava per tots els àmbits un gran aplaudiment, la comissió s'acostava a l'estatua i junt amb els empleats municipals les anava posant als claus que hi havia al grandiós marc de fustes. Ben aviat el marc estigué plà, i mirades del xamfrà del carrer de Girona el monument es destacava damunt un fons de lloret, roure, flors de tots colors, i les pomposes cintes de banderes catalanes amb les patriòtiques endrees que totes hi portaven escrites.

Precaucions

Desde primera hora de la nit anterior, els voltants del monument a en Rafael Casanova estigueren presos militarament per la força pública.

Les precaucions eren més que extraordinaries. Hi havia també municipals i urbans a les ordres de la Comissió receptora de corones, que enguany fou nomenada pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria. Tot el matí, a l'entorn del clos del monument i per les acerades hi hagué gran concorrença de patriotes que parlaven dels absolutistes de 1714 i dels de 1916. Dels qui allavors esquinçaven el llibre sagrat de les Constitucions i usatges de Catalunya i dels qui actualment fan tot lo que amb llei i contra llei (com sempre), volen ofegar l'explosió del sentiment patriòtic del poble català i l'aspiració suprema de la seva llibertat nacional.

Les corones

Heu's-aquí les corones dipositades al peu de l'estatua del marxant de les nostres llibertats:

Esbart Català de Dançaires; Centre Regionalista; Orfeó de Sans; Sang Nova; Esbart Folklore de Catalunya; F. R. C. Sans; Casal Catalanista Poble Nou; Els Nets dels Almogàvers; Casal Catalanista de la Sagrera; Societat de Ciències Naturals de Barcelona; Club Muntanyenc; Centre Regionalista de Sarrià; C. N. R. de Gracia; Associació Catalanista de Gracia; Ateneu Demo-

cràtic del districte VII; Centre Autonomista «Els Segadors»; Un estol de catalans d'Iquique (Xile); Orfeó Canigó; Unió Nacionalista Radical; Joventut Nacionalista Catalunya.

Grup la Barricada; Joventut Escolar de Catalunya; Joventut «La Tralla»; Bloc Republicà Autonomista; Joventut del Bloc; Centre Autonomista Català de Sant Gervasi; «El Poble Català»; «La Veu de Catalunya»; Colla Sardanista Emporium; Alguns Nacionalistes de Sant Miquel del Mar; «Diferents artistes als marxes 1714»; Intim Sport Club; Grup Excursionista de Catalunya; Agrupació Feminal de Catalunya; Agrupació Catalana Verdaguer; Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria; Casal Català de Buenos Aires; Els nacionalistes de Figueres; Gent Nova de Badalona.

Orfeó Gracienc; «Catalunya» periòdic de Lleida; Associació Catalanista Cultural Catalana amb la llegenda (Civitas Ilerda rebelion primer fruit); «L'Avenç» periòdic de Borges Blanques; Foment del Teatre Català; Lliga Regionalista de Gràcia; Escola Catalana «Mossèn Cinto»; Foment Autonomista Català; Associació Catalanista de Beneficència; Grup Feminal del districte II; Cooperativa Mutual Catalana; Ateneu Obrer del districte II; Casino de Sant Andreu; A la memòria de Lluís Manau i Avellanet; Centre Català de Sabadell; Ateneu Regionalista del Poble Nou.

Lliga Regionalista; Cau Brilla; Foment de la Sardana; Orfeó Mataroní; Catalanistes de Pineda; La toia de l'Associació Catalanista de Calella; El llac i la palma de «Vida Nova» de Pineda; Catalanistes d'Arenys de Mar; Joventut Sardanista de Gràcia; El nen Antoni Sarsanedas; Ateneu Català de Sant Martí; Joventut Nacionalista de Sant Martí; «En Patufet»; Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Escoles Catalanes del districte segon; Grup de Moianèsos patriotes (Moià, patria de Casanova); Centre Popular Catalanista de Sant Andreu; Ateneu Autonomista del districte III.

Els nois germans Enric i Jaume Ventura; L'Unió Catalanista del districte V; Foment Catalanista de Ripoll; «Veu Comarcal» de Ripoll (dugues branques d'alzina); les germanes Grant; una bellissima colla de deu o dotze noies modistes de la botiga de robes de criatura «La Jove Catalunya».

Aplec de la Sardana, Orfeó Barcelonès; un matrimoni portant la seva filleta Teresina Cot, en bolquers, un pomet de flors; els voluntaris de Catalunya; les senyoretas Rosa Ferrer i Mas i Dolors Batlle Cuyás; la senyreta Cristina Llari de Subirachs; Escoles del Casal Catalanista del Districte II; A. N. C.; Orfeó «La Ginesta»; els nens i nenes choristes amb llurs professors; tres germanes catalanistes i una senyoreta argentina; els nens de les Escoles del districte II amb llurs professors.

Don Ramón Monegal i fills; Centre Regionalista de Badalona; Agrupació Nacionalista Republicana; Centre Nacionalista Republicà de Barcelona; Centre Català de Buenos Aires; senyora Teresa Posuelo i Permanyer; minoria nacionalista republicana de l'Ajuntament de Barcelona; Família Dachs; L'associació «Jove Catalunya»; els dependents catalans de la casa Pius Panteleoni; Ateneu Autonomista del Districte VI; la senyoreta Joaquima Délclós; Centre Regionalista de Sant Joan Despí.

Senyoreta Francisca Martínez; Associació Nacionalista de Calella; A. M. N.; Grup Excursionista Sabadellenc; Grup Catalanista del Masnou; la senyoreta Teresa Parella i Jordà; els tres germanets Jordi, Montserrat i Nuria Pascual, Delfí Sabadell i Serra, amb els seus quatre fills, amb una corona que deia «Niuada Catalana»; Associació Autonomista «Catalunya» del Districte V: la J. N. R.; la nena Marfa Segura; els nen Oswald Cardona i Roig, Joventut Nacionalista Republicana marqués d'Olèrdola.

Següia un esquadró de la guardia municipal de cavalleria de gran gala.

En mig d'una grandiós ovació la corona es posada al davant i al peu del monument. Es de roure, alzina, palma, falguera, vares de Jessé, dalias i crisantemes i en la rica cinta de bandera catalana s'hi llegeix: «L'Ajuntament de Barcelona a Rafael Casanova». Té un metre i mig de diàmetre.

Han estat tantíssimes, com es veu, les corones, que no caben en el grandiós marc-dosser del monument s'han hagut de posar lligades a la corda del clos, al parterre del monument i a terra, al passadís de l'entorn.

Ha estat la més grandiosa manifestació feta fins avui en tal diada.

La corona de l'Ajuntament

A la migdia, quan es plega dels tallers i despatxos, la gentada que sostenim tots els catalans per a fer rica la ciutat de Barcelona, cap i Casal de la terra catalana, i per a fer també rica i plena a la nostra estimada patria Catalunya.

(Grandiosos aplaudiments i visques a Catalunya).

El monument

L'alcalde i tot l'Ajuntament, (acompanyats del senyor Puig i Esteve i altres comissionats) constantment ovacionats, donaren un tom a l'entorn del monument admirant-lo.

L'estatua, com ja se sab, és la mateixa que hi havia a la balaustreta del Saló de Sant Joan, al costat de l'Arc de Triomf.

El nou pedestal és projectat, com ja hem dit, pel jove arquitecte don Alexandre Soler i March.

Es d'una exquisita elegància de línies i d'unes justes i exactes proporcions.

Al davant del cos central del pedestal, el nostre genial artista Josep Llimona hi ha esculpit dues matrones simbolitzant l'idea del monument.

Una de les matrones, de peu dret, de posat seré, habillada amb una vesta que cau en magestuosos plecs. Una altra matrona de robusta corpulència, està asseguda a terra arredossada al monument com si dormís. Aquella matrona, qui simbolitza l'esperit de Catalunya, amb la mà toca el front, com si la deixondís, com si la fes despertar, a l'altra matrona, qui simbolitza el poble de Catalunya.

«L'esperit català despertant el poble de Catalunya».

El senyor alcalde i regidors felicitaren a l'arquitecte senyor Soler i March. Eu Llimona no hi era present i des de aquí li endrecem la nostra mes coral felicitació. Ha fet una bella obra.

El cant d'«Els Segadors»

Mentre l'alcalde i regidors pujaven al cotxe per anar-se'n, el jovent de les associacions catalanistes entonà nostre

himne nacional «Els Segadors» entre aplaudiments generals i vitòries a Catalunya. Aquesta expansió patriòtica a l'entorn del monument durà una bona estona.

Pero era ja més de la una de la tarda i la gernicació començà la desfilada. Tothom se'n anava a dinar.

El jovent catalanista, una colla de una quarentena, també es retirava en direcció de la plaça d'Urquinaona, acera esquerra, i anava talal-levant «Els Segadors». Un nívol d'agents de policia vestits de paisà els envoltà provant de fer-los callar i d'escampar-los. Els joveincles anaven seguint sa via talal-levant «Els Segadors», sí, però sense moure escàndol.

A la cantonada del carrer de Bruch se degueren embolicar de paraules ulls i altres i's va presenciar un espectacle que desdibu completament d'un cos de policia que té excés de forces per a fer-se obeir en qualsevol moment.

No volem saber el motiu de la topada. Amb tota la nostra energia protestem i rebutgem l'actitud de la policia. Els agents abofetejaven, bastonejaven i escometien a cosses a joveincles de 14 a 16 anys de la manera més despietada.

Ne varen agafar un i el portaren a la delegació de policia del carrer d'Ortigosa.

Corregudes

Al veure la brutal escomesa, com és natural, totes aquelles criatures i els altres ciutadans pacífics s'allunyaren d'aquella gent, escampant-se per tots els indrets. Tancant el pas de la Ronda a l'entrada de la plaça d'Urquinaona, compareix una divisió de cavalleria de la guardia de seguretat i el trompeta tocà la senyal de «despejen», i desenvainant els guardies els sabres avengaren decididament, marcialment contra «aquel terrible enemic».

Els ciutadans pacífics, aquells joveincles de 14 o 16 anys, sorpresos davant d'aquella ferotge actitud de la força pública, s'arredossaren per les aceres i entrades i botigues de les cases.

Com si no n'hi hagués prou, anà al irot, des del monument den Casanova, un esquadron de la guardia civil, però unes i altres forces es trobaren sense l'enemic, no hi hagué ningú que donés peu a les intranquil·litzadores notícies que havien donat al governador.

La força pública: l'esquadron de guardes de seguretat i de guarda civil se troba en front a front i ningúentre ells.

Al peu del monument hi havia encara molta gent que, quietament, pacíficament, contemplava l'estatua i son nou pedestal, comentant-ho favorablement, amb elogi.

Tothom s'ha estranyat d'aquesta actitud de la policia traient per força de l'entorn del monument els pacífics ciutadans. Per últim se convenceren que notenfren així i ells totsols ne desistir. n.

Després se posà al carrer de Méndez Núñez el piquet de guardia civil de cavalleria. La gent quietament contemplà el monument. I com que ja eren dos quarts de dues resultà que's

visitants anaren minvant, acabant per haver-hi més guardies civils i policies que públic mirant l'estatua.

El governador

El senyor Suárez Inclán passà al matí per davant de l'estatua den Casanova.

Parlant després amb els periodistes deia que havia passat lo de cada any amb els incidents de cada any, que són cosa de gent jove.

Deia també que al retirar-se l'Ajuntament de davant de l'estatua, una colla de joves s'empenyà en fer una manifestació, encaminant-se a l'efecte en direcció a la Rambla, pero al ser a la plaça d'Urquinaona la poli ia els dissuadí de l'acte que volien realitzar.

Respecte a un incident ocorregut a l'arribar una comissió de Terrassa, ha dit que no havia tingut cap importància,

A la tarda

Després dels successos ressenyats, foren retirades totes les forces de seguretat i vigilància, que hi havia al voltant del monument.

Durant tota la tarda la tranquilitat fou absoluta, no registrant-se cap mena d'incident. Es natural que així fos, un cop retirada la policia...

Els detinguts

Els detinguts, amb motiu de l'incident policiac-espanyolista, han sigut posats a disposició de l'autoritat militar.

Varies personalitats practicaren gestions per a obtenir la llibertat d'aquests bons nacionalistes.

Es probable que ahir fossin posats en llibertat, per no resultar cap càrec en contra d'ells.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

En el front occidental, segons els partides frances i britàniques, no ha canviat la situació, malgrat els vigorosos atacs i contraatacs d'una i altra part bel·ligerant. Els aliats han fet durant la darrera jornada 200 presoners.

En el front rus tampoc ha canviat la situació.

En el Caucas continuen els combats en la regió d'Ognot. En aquest sector els russos feren presoners a 4 oficials i 240 soldats, apoderant-se de material de guerra. En la regió de Zakir, després d'una lluita violenta, els russos ocuparen la ciutat de Van.

A l'Orient les tropes aliades franquejaren el riu Struma a Orgiac i atacaren les poblacions de Novaljén i Kaldzakay. A l'oest del Vardar, al llac Doiran, l'artilleria francesa bombardejà vigorosament les poblacions búlgares, causant seriosos danys a les bateries de l'enemic. En el front de l'exèrcit serví, els búlgars se retiraren d'alguns punts avançats.

Els romanesos, en sa ofensiva contra els austriacs, han ocupat la població d'Helcular. Continúa la retirada austriaca a l'oest de les valls superiors del Paroc. En el front de Dobradja segueixen les operacions sense grans variants.

Els romanesos, en sa ofensiva contra els austriacs, han ocupat la població d'Helcular. Continúa la retirada austriaca a l'oest de les valls superiors del Paroc. En el front de Dobradja segueixen les operacions sense grans variants.

Calma completa en el front belga.

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA. - REUS

El proper dilluns dia 18 de setembre, a les deu de la nit, organitzada per la AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA hi haurà al Teatre Circo una conferència pública sobre l'interessant tema:

GUERRA A LES MOSQUES

amb projeccions cinematogràfiques, pel doctor JOSEP AGELL, director del Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona.

Nota.—Al vestíbul del Teatre Circo hi haurà instal·lada una

Exposició de Cartells

i nombrosos documents al·lusius a la campanya de la lluita contra les mosques.

RETALLS i COMENTARIS

El carrinçol de Pallejà usa i abusa de l'anònim en forma enteridora.

Sempre hem cregut que era una cosa reprobable això dels anònims; però mai havíem concebut que un se's arribés a escriure a un mateix, fent-se amb aital procediment l'auto-bombo.

Això ja passa de mida, i si motius hi ha per a no fer cas dels anònims amenaçadors, més n'hi ha per a rebutjar, o per al menys mantenir en el secret, aquells que's prodiguin l'elogi; anc que no més sigui per a evitar una presa de pel, una «risada» de qualche desvagat humorista. Això últim en el supòsit de quells anònims del senyor Pallejà no siguin apòcrifs, és a dir, no's deguin a la seva propia ploma, que'n s'ha sospitado tant per lo que estan pessíssimament escrits com perque el senyor Pallejà és molt propens al ditiràmbic propi a manca de l'agé. No cal recordar sinó quant ha dit i repetit en elogi de la seva propria persona, i an això és degut més que a res, que nosaltres li hagim retret continuament la seva condició de pegot d'infima categoria; no perque creiem ni els mils!, que la professió subdità sigui res humillant ni depressiu, sinó perque un home de les seves infles i i pedanteria,—que fins s'ha fet amb un titul académic als 50 anys d'edat, i no com a premi o coronament de sos estudis, sinó per medi d'influencies i recomanacions de tots conevidos i sapi-gudes—se fa mereixedor de que s'evidenciïn les seves veritables dorts que no són altres que les que pugui tenir el més humil i modest dels atacondadors.

Per lo demés, nosaltres quan d'obrers se tracta, tenim i practiquem envers ells més respecte i consideracions que el senyor Pallejà, que es creu un super-home, un estadista, i se's mira, amb aire protector, per damunt l'estatilla, permetent-se el luxe de considerar-los d'inferior condició, o al menys mancats de la seva capacitat. I no diem això gratuitament, per caprici, sinó remetent-nos a feits o actes per nosaltres presenciat, com quan s'acostaren uns obrers a Pallejà queixant-se de que no se's hagués donat intervenció en la Comissió executiva de la campanya contra els consums.

Deuen recordar aquells obrers encaixar lo que tingué la despreocupació de contestar-los el senyor Pallejà, o sigui que's obrers no tenen capacitat per aquestes coses. ¡Poble diable!, com si ell ne tingués no ja més sinó tanta com molts, però molts obrers, que ho són i en fan i no's donen vergonya d'una cosa ni de l'altra!

De manera que també l'ha errada el senyor Pallejà per aquest costat; que els obrers conscients ja coneixen i els que no'l coneixen no poden sentir més que despaci per a sa humillant protecció. Ademés de que és una arma la del pseudònim, esgrimida per «Las Circunstancies», desacreditada de tant usada. Car sempre que ha fet alguna campanya el diari possibilista, l'ha amenisada amb anònims; si als obrers ha interessat, han sortit pseudònims com el d'ahir, o semblants; si als veïns, el de *Un vecino o Varios vecinos*, etcetera, etc.

Ridiculs i estafalari, tot d'una pesa, heu's-aquí el que són els possiblistes i la seva més genuïna representació, el senyor Pallejà i Vendrell, qui està batent el record de totes les estulticies i que lograrà sortir amb la seva, que no és altra que fer-se una trista i deplorable celebritat, sols envejable per un *Noi de Tona* o qualche altre exemplar pintoresc del morbós rebuig social.

«Las Circunstancies» publicava ahir una altra correspondència de Berlin, fetxada en la propia capital d'Alemanya i en setembre de 1916!! Pero en dita correspondència es diu tot lo contrari de l'anterior: es presenta a Alemanya en un estat econòmic deplorable i es parla de un «escandaloso asunto agrario».

¡Ai, santa ignorància! ¿Es que es volen rehabilitar del titllat de germanofòils? ¿Es que volen treure el mal efecte de l'anterior correspondència, o lo que sigui, del seu «servicio especial»?

No hi ha dubte, «Las Circunstancies» en mans del senyor Pallejà, devindrà el més ridícul, el més cursi i el més estafalari dels periódics que vegint la llum pública. Pobre home, a la seva supina ignorància, hi uneix el dò del desacert, perque anem a veure, ¿qué es creu haver resolt el senyor Pallejà amb aital rectificació? ¿Es que es creu haver posat definitivament les coses en son lloc? Doncs no les hi ha posat; al contrari, car inconscientment ve a afegir un nou elogi a Alemanya: el de que en l'Imperi central la censura deix passar noves i comentaris contra l'interès d'aquell; en una paraula, que no s'exerceix amb rigor la censura a Alemanya, quan a tothom consta lo contrari.

S'ha lluit una vegada més el senyor Pallejà, i ha proporcionat un nou èxit a «Las Circunstancies», èxit de riure, com si's tractés d'un periòdic humorístic, i d'un pallassó que actués en un circ.

Vayan entrando, señores, vayan entrando, que veurán el fenomen de lo cursi i lo ridícul...

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 12 setembre de 1916

Naixements

Maria Besora Matas.

Defuncions

Ramón Carbonell Vilà, 16 anys, casa de camp, 3.

Matrimonis

Joan Prats Sort amb Francisca Ventura Murt.—Pere Estrem Gavaldà amb Josepa Quer Bargalló.—Josep Sans Monpó amb Maria Rebull Rocamora.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	750.7	749.9
MÀXIMA Sol...	31.0	
TERMÒMETRE	27.7	
MÍNIMA Sol...	15.0	
Ombra.	16.0	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec. 20.4	23.9
	Idem humit... 17.0	15.2
HUMITAT relativa de l'aire.	00.0	00.0
TENSIO del vapor acuós.	00.0	00.0
ANEMÒ-METRE	Direcció del vent. N O	N O
	Velocitat del vent. 300	183
PLUVIÒMETRE.....	5.25	1.8
EVAPORÒMETRE.....		
ESTAT del cel.....	Núvol	Núvol

Pels dependents de l'autoritat ha sigut detingut i posat a disposició del Jutjat el jove de 15 anys d'edat Josep Estalella Rofes, el qual el dia primer d'aquest mes sostragué dos rellotges de la rellotgeria que don Alexandre Groixar té establet en la plaça de Prim.

El Consell Directiu de l'Agrupació Excursionista ens prega fem públic que la conferència que havia de donar

en el Teatre Circo el doctor Josep Agell i Agell, el dia 16 de l'actual, accedit a la demanda de moltes personnes de que no se celebri el mateix jora que la del doctor Codina i Castellví al Centre de Lectura, queda aplaçada per al proper dilluns, dia 18 de setembre.

El distingit company en la premsa i diputat a Corts per Tortosa, don Marçal Domingo, en atent B. L. M. ens participa haver-se encarregat de la direcció del novell confrare barceloní «La Lucha», i, a la vegada, ens prega acceptem el canvi amb aquell periòdic. Tot accedit gustos al pesc que se'n fa i remerciant l'atenció que se'n ha tingut, desitgem a dit confrare llarg i pròspera vida.

La reunió que per a tractar de l'organització d'una festa necrològica en honor del maluguanyat poeta reusenc en Marius Ferré i Segarra havia convocat per a demà, dijous, l'Agrupació Horaci, s'ha adelantat, celebrant-se avui a la mateixa hora i lloc.

El passat diumenge s'efectuà el primer partit de futbol per a disputar-se, en concurs regional, la copa i onze medalles ofertes pel duenyó del «Bar Americano». Prengueren part en el partit els primers equips del «Racing F. C.», de Sitges, i el «Villafranca F. C.» i vencé aquest per 2 gols a 1.

Ha sigut aprovat el projecte de carretera del quilòmetre 39 de la d'Alcolea del Pinar a Tarragona a la de Beceite a la de Gandesa a Tortosa.

En el cas improbable de reunir-se nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

Per a evitar en lo successor un sens nombre de peticions promogudes per individus de quota que deixin passar els termes prvinguts en el reglament per a l'aplicació de la llei de reclutament, sense pagar les quotes corresponents als seus segons i tercers termes, s'ha resolt que's caps de cos a que pertanyin els individus de referència, els comuniquen en la primera quinzena de setembre de cada any, per conducte de les autoritats militars dels punts de sa residència, o en son defecte per la guardia civil, l'obligació que tenen de presentar en els seus respectius la carta de pagament que acredití el pagament del terme corresponent, aplicant-se als que deixin d'efectar-ho en la primera desena del mes d'octubre següent, els preceptes del reglament; és

S'han concedit 26.973,48 pessetes per a la reparació dels kilòmetres 1 al 6 de la carretera de Tarragona a la d'Alcover a Santa Creu de Calafell.

Tots els mestres interins recentment nomenats, així com els que ho siguin en lo successiu, tenen deu dies, des de la fetxa del seu nomenament, per a presentar-se, a les respectives Secretaries administratives, a retirar el títol corresponent i pendre possessió del càrrec.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De vendà:

Armengol Mariné, plaça de Prim.

Se cediran barato una màquina de moldre ametelles i altres utensilis concernents al ram de la pasteleria.

Informarán en aquesta impremta.

El A. Dr. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT
el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Esanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Fa falta

Dependent i
Aprendent

per a un comerç de
Merceria i Novetats
d'aquesta.

Informarán en aquesta impremta.

Espectacles

Theatre Circo

Gran funció per a avui.—Debut de l'original companya composta de cabres, mones, gossos i tocinos, total 65, dirigida per G. Spinotto.

Escullits i curiosos treballs. Absoluta i incomparable novetat.

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agència Fábregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 13.—«Navarra» per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 13[14].—«Belta» per a Nova York; consignatari, Mallol.

Dia 14.—«Iberia» per a Suecia; consignatari, Boada.

Dia 14.—«Leda» per a Holanda; consignatari, Ferrer.

Dia 14.—«Cabo Corona» per a la costa; consignatari, Peres.

Dia 14.—«Cid» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 15.—«Vivina» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 15.—«T. Fábregas» per a Cetze; consignatari, Mariné.

Dia 15.—«Cabo Peñas» per a Cetze i Marsella; consignatari, Peres.

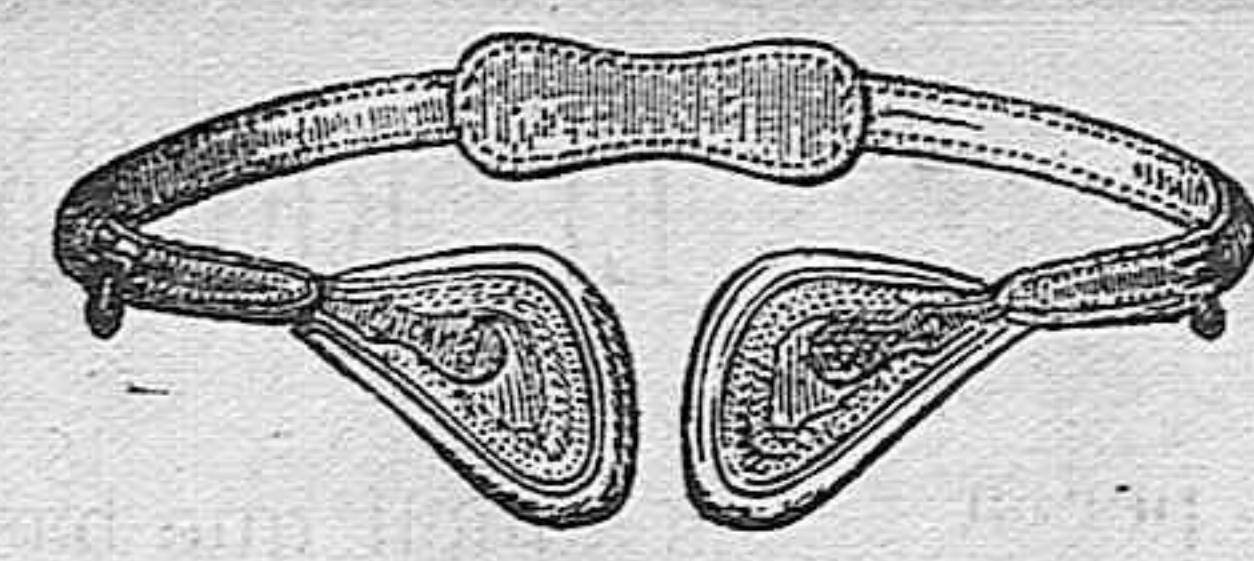
Dia 16.—«V. la Roda» per a Africa i Canaries; consignatari, Musolas.

Dia 20.—«Cairndhu» per a Canadá (probable); consignatari, Mac-Andrews.

Dia 28.—«Homny» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 26.—«Asuarca» per a Nova York consignatari, Fábregas.

Dia 28[30].—«Santa Cruz» per a Noruega; consignatari, Boada.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense coneixer sisquera en que consisteix a tal dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docls els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencais) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clauolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit

TIPOGRAFFA CATALANA.—LLOVERA, 23

SENSE ^{aquesta} marca

l'aparell **NO** és un «Gramófon»

: : Catàlegs gratis : :

— DIPÓSIT DE RELOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2,90 PESSETES —

que gosa casa meya, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons núm 16

Miracle! En els kioscos de la plaça del Rei i de la plaça de la Constitució s'han posat a la venda les obres d'una pesseta amb un vuitanta per cent de descompte o sigui al preu inversorísim de

20 CÉNTIMS

S'envien a fora sense augment de preu.—Les demandes a nom de Fills d'Emili Bolart o de Josep Borrell.

TIPOGRAFFA CATALANA.—LLOVERA, 23

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despatx: 24, pral

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshaussen, de Munich, i Pfaundier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Comerç de Ferreteria i Quincalla

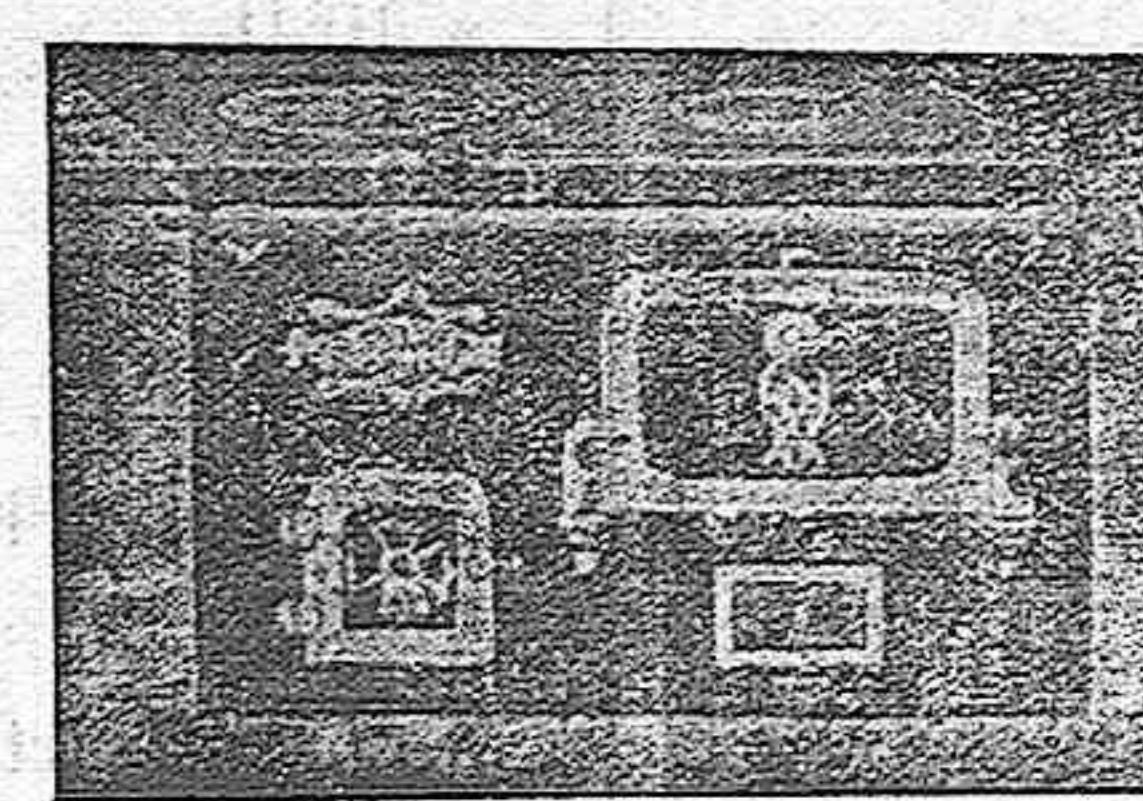
Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines económiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

La bombeta elèctrica marca

“POPE”

es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la província de Tarragona:

AGUSTÍ GIL

Carrer Estanislau Figueres, 18. - Café del Brasil

COL·LEGI D'INTERNS DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER
Don Joan Ollé Vallés

DIRECTOR ESPIRITUAL:

Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell

Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcil Mercantil, Fenedúria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francès, Mecanografia, Solfeig i Piano.

-- Entrada per la plaça d'Hèrcules --

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A GUINES ECONÓMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.

ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1^a (Travessia Sant Joan). Telèfon 185.

EL CAS MES ENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CRONICA, LASMA, etc., són ben sovint el resultat de atarros mal cuidats. Les

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos rápidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals/capsa.

FARMACIA SERRA,

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les sales, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

IBARRA i C. A. S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent carregat per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbar al vapor Luarca [núm. 3] i per la Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzin».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Spbre.	7	Vapor	Cabo Roca
"	14	"	Corona
"	21	"	Oropesa
"	28	"	Peñas

Per a Cette i Marsella

Spbre.	8	Vapor	Cabo Oropesa
"	15	"	Peñas
"	22	"	San Vicente
"	29	"	San Sebastián

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
" " Vilafraanca; " 9'38
" 7'25 " " 9'23 e
" 8'49 " " 13'27 m
" 14'13 " " 17'42 c
" 17'16 " Vilanova " 21'44 o
" " Vilafraanca " 20'37
" 21'25 " " 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
" 8'33 " " 10'36 r
" 9'20 " " 12'47 c
" 13'00 " " 16'15 o
" 15'23 " " 19'24 m
" 19'49 " " 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surf 7'38 arriba 8'11 m
" 9'56 " " 10'30 m
" 12'54 " " 13'24
" 14'30 " " 15' m
" 18'8 " " 18'35 c
" 20'50 " " 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surf 7'35 arriba 8'10 c
" 9'10 " " 9'50
" 12'17 " " 12'45 m
" 16'36 " " 17'14 m
" 19'25 " " 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surf 7'17 surf 9'29 arriba 10'37 m
" 10'41 " " 11'19
" 13'17 " " 14'24
" 16'30 " " 18'57
" 19'49 " " 21'11
" 22'01 " " 23'5

DE MORA I FALSET A REUS

Surf 6'13 " " arriba 7'17 e
" 6'30 surf 7'42 " " 8'39 m
" 7'01 " " 8'43 " " 10'19 m
" 12'17 " " 13'11 " " 14'03 e
" 17'27 " " 19'12 " " 20'59 m
" 20'14 " " 20'48 " " 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Surf 8'22 " " arriba 11'22 c
" 13'35 " " 20'5 m
" 17'59 " " 22'13 m
" 20'30 " " 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surf 5'30 " " arriba 9'46 m
" 8'29 " " 12'29 m
" 11'56 " " 20'17
" 15 " " 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'11 (fins a Benicarló) - 9'18 - 11'15 - 17'7
(fins a Benicarló) - 0'2
Arriben a Salou de Valencia
4'19 - 9'17 (procedent de Benicarló)
15'45 - 18'38

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dpi.	ops.	din.
Idem xeque..	»	»
París idem..	»	»
Berlin idem..	»	»
Marsella vista..	»	»
Hamburg vista..	»	»

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Pts.
455 Gas Reusense	250
600 Industrial Harinera	500
615 Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500 Obrins. Electra Reusense.	500
25 Companyia Reusense de Trànsits, S. A.	250
200 Idem id., Serie B.	500
400 Electra Reusense.	500
2600 Institut P. Mata.	2500
520 Institut P. Mata.	500
160 Empressa Hidroelèctrica 369'50	—
523-50 Obligacions Manicomio Reusense.	500
Carburós de Teruel.	500
50 Pantà Riudecanyes.	50

TARIFS

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari